

İlyas ÇOKAY

*Yüksek Mühendis Mimar-İTÜ-
Bağımsız At Sahipleri Derneği Onursal Başkanı*

John Magnier - 6

Dünya Efendisi Multimilyarder Atçılar

Aga Khan III ve Kerim Aga Khan IV

Çocukluğumda, Hindistan'da şişman bir adamın her yıl devasa bir terazinin bir kefesine konulup diğer kefesindeki mücevheratla tartıldığını duyardım... Şanslı bir adam olduğunu düşünür, tartanların saflığına da şaşar kalırdım.

1940'larda evimizde Son Posta gazetesi okunurdu. Yılda bir defa ön sayfada bu şişman adamın resmini görürdüm ve mutlaka okurdum. Böylece aşağı yukarı bundan 70 yıl evvel bu zatın Müslümanlığın İsmailiye tarikatının lideri kabul edildiğini ve bir şekilde kutsallaştırıldığını öğrenmiştim.

Ayrıca; 1940'lı yılların ikinci yarısında çocukluğumuzun mesire yeri Veliefendi Çayırı'nı "at koşusu ve oyun yönü" ile tanıyınca, gazetelerdeki o şişman adamın resminin altındaki "at sahibi sıfatı" da dikkatimi çekmişti.

Daha sonraki yıllarda hakkında yazılanları daha fazla okudukça, kendisinin yüksek tahsilli modern bir dünyalı olduğunu ve Dünyanın ve Avrupa'nın en zenginleri arasında kabul edildiğini ve bir cemaatin dini lideri olması ve asalet unvanlı bir aileden gelmesi nedeniyle de dünya çapında tanındığını bellemişim.

Genellikle zenginler için kabul edilen "atı, katı, yatı" tarifine fazlasıyla uygunlukları, büyük mal varlıkları, gözleri kamaştıran güzellikte Begümleri, yanlarında dünya sosyetesinin en güzel kadınları ile müstesna insan oldukları ortak bir kanı olmuştu.

Ve genç yaşta atçılığa başlamamla birlikte o şişman adamın yerini Karun kadar zengin koşu atı sahibi bir ZENGİN ADAM gerçeği aldı. Ve gerek bu muhteşem atçı ve gerekse kendisinden sonra atçılığı devam ettiren evlat ve torunlarının sahip olduğu muhteşem atların başarılarına ortak olduk.

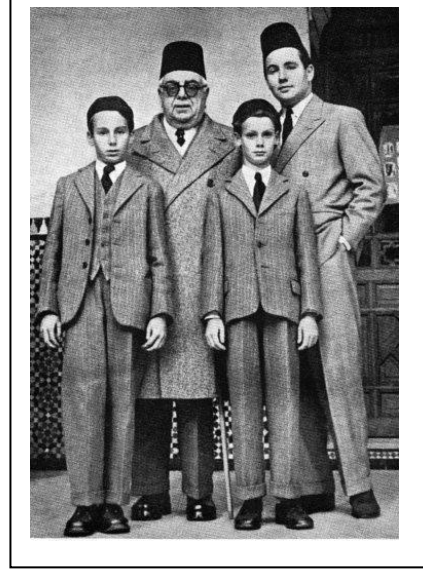
Bahse konu Aga Khan III, 1877'de doğuyor. İran Müslümanlarının esas peygamber kabul ettikleri Hazret Ali'nin yarattığı Şii mezhebinin İsmaili tarikatının imamı muazzaması Aga Khan II nin tek oğludur. Annesi İran ŞAH sülalesi mensubu olup oğluna hem İslam bilimi hem de şark ve garp ilimleri eğitimini sağladı.

Aga Khan III, genç yaşta Hindistan Müslümanlarının liderliğine soyundu 1906 da İngiliz genel valisi Lord Minton'u ziyaret eden Müslüman gruba başkanlık etti. 1909 da Hint Müslümanlarına "Oy Kullanma Hakkı"nı aldı ve çok büyük mücadelelerden sonra 1920'de ilk Müslüman Üniversitesinin açılmasını sağladı. I.Dünya Savaşından sonra Osmanlı Devletine

İNSAFLI davranılması gerektiğini savunarak Türklerin sempatisini kazandı. 1937 de Milletler Cemiyeti Başkanlığına seçildi. 1940 larda siyaseti bırakarak İsviçre'ye yerleşti. Aga Khan'lar uzun yıllar evvel Hindistan'da at yetiştirmeye ve koşturmaya meraklı idiler. Modern Dünya Yarışçılığında da yetiştirdikleri atlarla büyük başarılarla imza attılar.

Aga Khan III

*Aga Khan III - Prince Aly Khan
Önde Prince Aly'nin çocukları Kerim (solda) ve Aryn*

Bir yıl evveline kadar otoritelerin düzenlediği listeye göre ; Dede Aga Khan III, Oğul Prens Ali Khan ve Torun Kerim Aga Khan IV lerin en başarılı 10 atları şunlar:

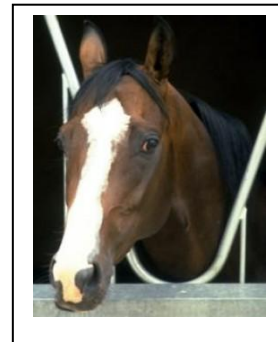
Mümtaz Mahal- isimli mümtaz kısrağ, Aga Khan III tarafından mübayaa edilmiş olup bu günkü yetiştiriciliklerinin temel kısraqlarıdır.

Nasrullah- Dünya Yarışçılık tarihinin en mümtaz CHEF DE RACE'lerinden biridir. 425 yavrusu 98 stakes galibi vermiştir, bunlardan BOLD RULER, NOOR ve NASHUA en tanınmışlarıdır.

Petite Etoile- 1959 yılının en iyi üç yaşlısıdır ve 6 G-1 olmak üzere 14 koşu galibidir.

Blushing Groom- 1976 da Fransa'nın 2 yaşlılara mahsus en yüksek sınıf 4 adet G-1 koşusunu kazanmıştır. Tanınmış ARAZI ve kalite pedigrilerin temel taşı RAINBOW QUEST tayları arasındadır.

Shergar- 1981 Epsom Derby'sini o zamana kadar "en uzak ara" ile kazanmıştı. 1983 te "ÇALINDI" ...evet resmen çalındı ve bulunamadı. Çok müstesna bir attı. 1981 St. Leger Koşusu -bizdeki 2800 metrelik Ankara koşusu- günü Doncaster'deydim. Shergar'ın idmanlarında iyi görünmediği yazılıyordu. Zorlanarak dördüncü oldu ve Kerim Aga Khan'ın üzüntüsüne şahit oldum.

Shergar Great Nephew - Honeyway
Sharmeen - Val de Loir

Akiyda- Müstesna dışı, 3 yaşlılığında Arc de Triomphe'u kazanarak Fransa'da 1982 yılının en iyi atı seçildi.

Darshaan- 1984 Fransa Derbisini kazandı. Ayrılık hayatında DALAKHANI, KOTASHAAN ve MARK OF ESTEEM dahil 44 Stakes Winners verdi.

Sindar- Aynı yıl içinde; İngiltere Epsom Derbisi, İrlanda Derbisi ve Fransa'da Arc de Triomphe koşularını kazanarak büyük ün kazandı. Rosanara ve Shawanda dikkati çeken taylarıdır.

Dalakhani- Fransa Derbisi Prix du Jockey Club ve 2003 Arc de Triumph galibidir.

Zarkava- 3 yaşında Arc de Triomphe dahil 7 koşu kazandı. Hiç geçilmedi.

Kerim Aga Khan IV ayrıldığı ilk eşi Sally Croker Poole ile ayrılırken 20 milyon sterling nafaka ödedi

Kerim Aga Khan IV ikinci eşi Begum Aga Khan ile. Alman Prensesi Gabriele Zu Lenningen Kerim Khan ile 1998 de evlendi. Bir erkek çocukları oldu ismi Prince Aly. 2004 te ayrıldılar. Kerim Khan boşanma tazminatı olarak 54 milyon Sterling ödedi.

Aga Khan III ün ortanca oğlu Prince Ali Khan daha çok manialı yarış dünyasıyla ilgilendi. Playboy olarak tanınırdı ve zamanın en güzel film artisti GİLDA'nın yıldızı Rita Haywort ile evlendi.

Aga Khan'lar 1800 lerden itibaren isimlerini duyurdular. Aga Khan III'ün 1898 deki İngiltere ziyaretinden sonra Avrupa'da yerleşmeye karar verdiği söylenir. 1935 Triple Crown galibi BAHRAM ve BLENHEIM II ile Avrupa operasyonuna başladı. 1960 yılında Prince Aly Khan'ın ölümünden sonra iki oğlu Kerim ve Aryn ile kızı Prenses Zahra mirasçılardı. Oğullar ayrı ayrı 2/5 hisselerine kızı 1/5 hisseye sahipti. Kerim Khan kardeşlerinin haralardaki hisselerini satın alarak atçılık sektöründe kalmaya karar verdi. Sonrası malum. Dünyanın 5 kıtasında toplam 600 atlı bir eküri ve birbirinden değerli kısraklar. Ve parola: "Breed the best to the best" yani "en iyiyi en iyiyeye". Haralarında Marcel Boussac kısrakları temel malzemeyi oluşturmuştur. Kerim Aga Khan 6 Milyar Sterling'lik mal varlığı ile dünyanın en zengin ilk on kişisi arasında yer almaktadır. Sayısız gazeteleri, beş ve yedi yıldızlı otelleri, mükemmel yatları ve inanılmaz mücevher koleksiyonları ile sınırsız zenginliğini renklendirmektedir. İrlanda'nın ve Fransa'nın en mümbit ve haracılığa en müsait topraklı arazilerini seçmiş ve ayrıca "Dozaj Teorisi"nin yaratıcısı Jean Joseph Vullieri'de yanına almıştır. Kulakları çınlasın

ülkemizde bu teorinin en iyi uygulayıcısı Tayfun Ünal olup www.tayfununal.com sitesinde bu teorinin incelikleri anlatılmaktadır. Tayfun Ünal'ın sahip olduğu Flying Boy isimli aygırın sadece 3 tayı var. Evet biri erkek galiba "Salımcın" diğerleri dişi bir erkek sadece 3 tayı. Ama bir milyon TL kazandılar bile. Şahsen kendisinin tavsiyesiyle aldığım kısraklardan fevkalade kaliteli açık koşu taylar aldım. Aman duymasınlar,zira Vullier yaşlandı.

Aga Khan III
IMAM OF SHİA NİZARİ
İSMAILİ İSLAM

Aga Khan III ün Mısırdaki Nil Nehri ve Aswan kenarındaki anıt-mezarı

Kerim Aga Khan IV çok kültürlü bir insandır. Çeşitli Vakıflarıyla dünya kültürüne yardım etmektedir. Bu meyanda Türkiye'mizde de her yıl "**en iyi mimari eser**" in sahibine büyük ÖDÜL vermektedir.

Kerim Khan yarış endüstrisi için sayılamayacak kadar çok yardım faaliyetlerinde bulunmaktadır.

Bizi ilgilendiren yönleri kısaca: İrlanda'da GOFFS Satışlarının yapıldığı kompleks, Dublin'de Irish Derby'nin koşulduğu CURRAGH Hipodromu, Paris'te Longchamp Hipodromu vs...ihyası'nda büyük katkılarda bulunmuştur.

Kerim Aga Khan IV, dedesi Aga Khan III'ün 1957 yılında ölümünü müteakip henüz 20 yaşında iken 20 milyon Şii İmami İsmaili topluluğunun 49.cu lideri oldu. Peygamber Efendimiz soyundandır. Yani bir Seyyid'dir. 1936 da İtalya'nın Cenova Kentinde doğmuş, çocukluğunu Kenya'nın başkenti Nairobi'de geçirmiş daha sonra İsviçre'de 9 yıl Le Rosey School'da okumuştur. Yüksek tahsilini Amerika'nın HARWARD Üniversitesinde İslam Tarihi kürsüsünde tamamlamıştır.

Saygılarımla,

Okuyucularımız soruyor:

İzmir'den Ayhan Tuncer:

Soru : Futbolcu Rooney'in at sahipliğine soyunduğundan bahsetmişsiniz. Hangi atların sahibidir merak ettim.

Cevap :Sayın Tuncer Kardeşim, bildiğiniz gibi Rooney İngiltere'nin MESSI'sidir diyebiliriz. Futbol geliri çok yüksektir. Geçen yıl 100.000 Sterling (293.000 TL) değerinde iki yearling olarak arkadaşı Michael Owen'in ahırına bıraktı. Owen'da İngiltere'nin önde gelen forvetlerinden biridir ve şu anda Manchester United formasını taşımaktadır. Rooney'in tayları bu yıl koşacaktır.